

ПРОГРАМ РАДА БИБЛИОТЕКЕ "17. СЕПТЕМБАР"

ЗА РАДНУ
2026.
ГОДИНУ

САДРЖАЈ :

1. Увод

2. Основни подаци о установи

3. Основна делатност библиотеке

4. Програм рада и развоја

4.1. Мисија и визија

5. Циљеви и задаци у 2026. год.

5.1. Општи циљеви

5.2. Посебни задаци

6. Повећање библиотечког фонда

7. План набавке фонда и учешће
на конкурсима Министарства
културе

8. Културно-образовни програми

8.1. Књижевни програми

8.2. Програми за децу и младе

8.3. Сарадња и умрежавање

9. Дигитализација и промоција рада

10. Месечни план активности за 2026. годину

12. Развој читалачке културе

13. Кадровска структура и информатички послови

14. Завичајна делатност

15. Закључак

1. УВОД

Библиотека је установа која обавља делатности којима се обезбеђује задовољење културних, образовних и информативних потреба грађана, као и остваривање интереса утврђених Законом. На основу тога доноси се Програм рада за 2026. годину који обухвата следеће делатности:

1. Библиотечко-информациону делатност
2. Заштиту културних добара
3. Издавачку делатност
4. Културно-образовну делатност

Програм рада заснива се на:

- Закону о библиотечко-информационој делатности и пратећим подзаконским актима;
- Националним стандардима за јавне библиотеке;
- Мисији, визији и вредностима Библиотеке.

Програм рада осигурава остваривање законских функција библиотеке и стручних стандарда у свим областима делатности. Библиотека „17. септембар“ Мали Зворник наставља да буде носилац културе и образовања на територији општине, организујући културне програме, изложбе, промоције и друге активности у складу са савременим међународним стандардима.

Библиотека „17. септембар“ Мали Зворник представља једину културну установу у Општини Мали Зворник и има важну улогу у очувању, развоју и унапређењу културног, образовног и информативног живота локалне заједнице. Као јавна библиотека, она делује у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о култури, као и стратешким документима Републике Србије и локалне самоуправе.

Програм рада Библиотеке „17. септембар“ Мали Зворник за 2026. годину заснован је на континуитету рада, унапређењу постојећих активности и увођењу нових програма који одговарају потребама корисника различитих узраста и интересовања. Посебна пажња посвећује се развоју читалачке публике, подстицању културних навика, раду са децом и младима, као и јачању улоге библиотеке као савременог културног и образовног центра.

У 2026. години библиотека ће наставити да негује своју мисију доступности знања, информација и културних садржаја свим грађанима, уз унапређење услуга, јачање сарадње са установама образовања и културе и активну улогу у друштвеном животу општине Мали Зворник.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ

Назив установе: Библиотека „17. септембар“ Мали Зворник

Оснивач: Општина Мали Зворник

Седиште: Мали Зворник

Делатност: библиотечко-информациона делатност

Библиотека „17. септембар“ обавља послове прикупљања, обраде, чувања и давања на коришћење библиотечке грађе, као и послове културно-образовне делатности. Рад библиотеке усмерен је на задовољавање потреба свих категорија корисника, уз поштовање принципа доступности, стручности и континуираног унапређења услуга.

3. ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ БИБЛИОТЕКЕ

Делатност Библиотеке обухвата културу, уметност и информисање, а као центар културе на локалном нивоу, омогућава да све врсте знања и информација буду одмах доступне корисницима.

Основна делатност обухвата:

набавку, обраду и заштиту библиотечке грађе,
вођење библиотечких каталога и евиденција,
издавање књига и других публикација корисницима,
пружање информационих услуга,
организацију културних и образовних програма,
подстицање читања и писмености.

Библиотека је отворен простор за дијалог и културну размену, доступан свим грађанима.

Службе и одељења:

- Служба за административне и рачуноводствене послове
- Завичајно одељење
- Одељење за одрасле са читаоником
- Дечије одељење

4. ПРОГРАМ РАДА И РАЗВОЈА

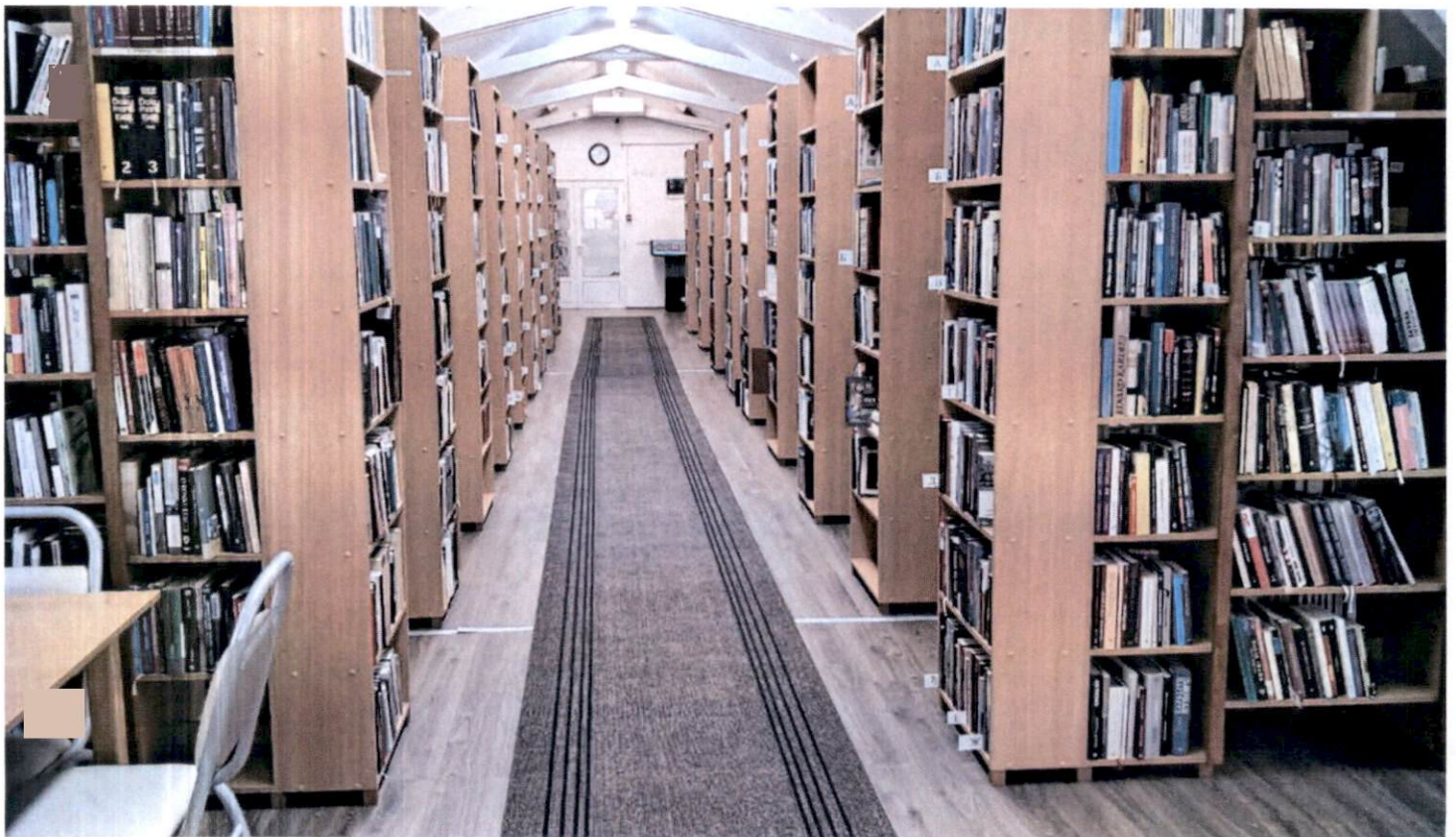
Библиотека ће развијати своју делатност користећи информационе технологије и усавршавање запослених, са циљем ширења и подизања квалитета услуга. Поред културне и образовне мисије, Библиотека тежи да постане модеран информативни центар заједнице.

Планиране активности и манифестације 2026. године:

- Изложбе књига и слика
- Изложба „Народне радности нашег краја“
- Промоције нових књижевних издања
- Наставак школе глуме
- Општинска и окружна смотре рецитатора
- Књижевне промоције
- Позоришне представе за децу и одрасле
- Смотра изворног фолклора
- Ликовна колонија
- Обележавање значајних јубилеја (Дан школе, Свети Сава, Дан Општине, Дан Библиотеке)
- Културни садржаји у оквиру манифестација „Сомовијада“ и „Дрина је смисао живота“

- Међународни фестивал фолклора

Библиотека ће наставити сарадњу са школама, предшколским установама, културно-уметничким друштвима, медијима и појединцима, као и међународну сарадњу.

4.1. МИСИЈА И ВИЗИЈА

Мисија: Продубљивање културне свести грађана и развој критеријума вредности кроз културне и образовне активности. Библиотека је место сусрета, подстицања читања и креативности, очувања традиције и иновација.

Визија: Библиотека као културно средиште за све грађане, уточиште људској мисли и стваралаштву, место где информациона технологија служи човеку, а не замењује га.

Вредности: Оријентисаност ка кориснику, одговорност према заједници, промоција читања и писмености, доступност информација, подизање културног и образовног нивоа, брига о културном наслеђу, технолошке иновације и међународна сарадња.

5. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ У 2026. ГОДИНИ

Циљеви рада Библиотеке у 2026. години су:

- унапређење библиотечких услуга и доступности грађе,
- повећање броја корисника и чланова библиотеке,
- јачање улоге библиотеке у културном животу локалне заједнице,
- унапређење сарадње са образовним и културним институцијама,
- модернизација рада и увођење савремених облика комуникације са корисницима.

Посебни задаци укључују континуирану набавку нових наслова, организацију тематских програма и манифестација, као и професионално усавршавање запослених.

Библиотека „17. септембар“ дефинише своје циљеве кроз законске и стручне оквире, са посебним акцентом на развој културе, образовања и информисања грађана.

5.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

1. Унапређење библиотечких услуга – обезбеђивање квалитетнијег приступа грађи, модернизација каталога, развој дигиталних услуга и редовно ажурирање фонда.
2. Повећање броја чланова и корисника – промоција библиотеке у школама, вртићима, локалним удружењима, као и на друштвеним мрежама.
3. Развој читалачких навика и писмености – организовање програма за децу, младе и одрасле, тематских радионица, литерарних клубова и јавних читања.
4. Јачање културне улоге библиотеке – реализација манифестација, изложби, књижевних вечери, сусрета са ауторима и сарадње са културним институцијама.
5. Модернизација рада и комуникације са корисницима – увођење савремених информационих система, дигиталних сервиса и активније присуство на интернету и друштвеним мрежама.

5.2. ПОСЕБНИ ЗАДАЦИ

1.Набавка и ажурирање фонда – систематско набављање нових књига, стручне и научне литературе, периодике и завичајне грађе.

2.Организација културно-образовних програма – планирање и реализација тематских програма за различите узрастне групе.

3.Развој завичајне делатности – прикупљање, обрада и дигитализација грађе, организовање изложби и презентација локалне културе.

4.Подстицање рада са децом и младима – организовање радионица, креативних програма, посета школа и вртића, литерарних и ликовних конкурса.

5.Развој инклузивних програма – обезбеђивање доступности библиотеке за особе са инвалидитетом и осетљиве групе, прилагођавање садржаја и простора.

6.Стручно усавршавање запослених – учешће у семинарима, стручним скуповима и обукама у циљу праћења савремених трендова.

7.Сарадња са установама и удружењима – учвршћивање партнерстава са школама, културним институцијама и локалним организацијама.

8.Дигитализација и промоција рада библиотеке – развој веб презентације, присуство на друштвеним мрежама, дигитални приступ грађи и редовно информисање јавности.

9.Учествовање на конкурсима Министарства културе – припрема и реализација пројеката за набавку грађе, опреме и програмских активности, унапређење читалачке културе и дигитализације.

Ови циљеви и задаци чине основ за систематичан и планиран рад библиотеке у 2026. години и омогућавају јасну оријентацију ка унапређењу квалитета услуга и културне активности у локалној заједници.

6. ПОВЕЋАЊЕ БИБЛИОТЕЧКОГ ФОНДА

Најзначајнији део библиотечког пословања је изградња библиотечке збирке и обогаћивање библиотечке грађе. Самим тим , библиотечко пословање је условљено набавном политиком библиотеке . Планирана набавна политика је основа сврсисходног изграђивања библиотечке збирке уз рационално коришћење финансиских и свих других ресурса библиотеке. Зато је циљ набавне политике системско утврђивање и задовољавање корисничких потреба уз рационално трошење средстава , што подразумева стручне , организацијске и менаџерске компетенције библиотечко-информационих стручњака.

[illegible]

6.2. НАБАВКА И ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЋЕ

У 2026. години је планирана континуирана набавка књига, периодике и друге библиотечке грађе, у складу са потребама корисника и финансијским могућностима. Набавка ће обухватити:

- белетристику за одрасле и децу,
- стручну литературу,
- завичајну грађу,
- публикације од културног и образовног значаја.

7. ПЛАН НАБАВКЕ ФОНДА И УЋЕШЋЕ У КОНКУРСИМА

Набавка библиотечке грађе у складу са потребама корисника. Активност у укупном учешће на конкурсима Министарства културе ради обезбеђивања представља за књиге, опрему и програмске активности. Припрема и реализација пројеката за развој читалачке културе, дигитализацију и инклузију.

У 2026. години Библиотека ће реализовати систематску набавку нових наслова у складу са потребама корисника и стручним препорукама. План набавке обухвата:

- белетристику и стручну литературу за све узрасте,
- периодичну и часописе од културног, образовног и стручног значаја,
- завичајну грађу и публикације од локалног и националног значаја,
- књиге и материјале за инклузивне програме и активности са децом и младима.

Библиотека ће активно учествовати на конкурсима Министарства културе Републике Србије и других релевантних институција, ради обезбеђивања додатних средстава за набавку књига, опреме и програмских активности. Припрема пројеката обухвата дефинисање конкретних циљева, буџета активности и пратеће документације у складу са конкурсним условима.

Циљ учешћа на конкурсима је обезбеђивање одрживости и квалитета библиотечких активности кроз:

- проширење фонда и понуде библиотеке,
- набавку савремене опреме за рад са корисницима,
- реализацију тематских програма, радионица и културних манифестација,
- подстицање дигитализације и очување завичајне грађе.

На овај начин библиотека обезбеђује континуитет у пружању квалитетних услуга и афирмацију читања и културе у локалној заједници.

8. КУЛТУРНО ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМИ

Културно-образовни програми представљају један од најважнијих сегмената рада Библиотеке „17. септембар“ Мали Зворник и основу њене улоге као савременог културног и образовног центра у локалној заједници. У 2026. години библиотека ће реализовати програме који имају за циљ развој читалачке културе, подстицање образовања и активно укључивање грађана у културни живот општине.

Програми ће бити прилагођени различитим узрасним и циљним групама и биће реализовани кроз сталне и повремене активности током целе године.

8.1. КЊИЖЕВНИ ПРОГРАМИ

Библиотека ће организовати књижевне вечери, промоције књига, сусрете са писцима, песницима и књижевним критичарима, као и тематске разговоре о савременој и класичној књижевности. Посебан акценат биће стављен на представљање домаћих аутора, као и писаца завичајног порекла, чиме се доприноси очувању и афирмацији локалног културног идентитета.

8.2.ПРОГРАМ ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

Библиотека ће наставити да развија и унапређује програме намењене деци предшколског и школског узраста, као и младима. Ови програми имају за циљ рано развијање љубави према књизи и читању, као и формирање културних навика.

Планирају се:

- креативне, литерарне и едукативне радионице,
- организоване посете ученика библиотеци,
- литерарни и ликовни конкурси,
- програми подстицања читања и развоја маште.

8.3. САРАДЊА И УМРЕЖАВАЊЕ

Културно-образовни програми реализоваће се у сарадњи са школама, предшколским установама, културним институцијама, удружењима и локалном самоуправом. Оваква сарадња доприноси квалитету програма и јачању улоге библиотеке као важног културног чиниоца у општини Мали Зворник.

9. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА И ПРОМОЦИЈА РАДА

У 2026. години библиотека ће посебно акцентовати дигитализацију библиотечке грађе и промоцију свог рада путем савремених канала комуникације. План активности укључује:

Дигитализација грађе – приоритет завичајне, затим стручне и образовне публикације; креирање електронских верзија и обезбеђивање приступа путем веб сајта библиотеке.

Интернет презентација – редовно ажурирање веб сајта са информацијама о фонду, новим насловима и програмима, као и са дигиталним каталогом.

Друштвене мреже – активна промоција путем Фејсбука, Инстаграма и других платформи; редовне објаве о манифестацијама, радионицама и јавним читањима.

Онлајн активности за кориснике – вебинари, едукативни видео садржаји и онлајн читања за децу, младе и одрасле

Сарадња са другим институцијама – размена дигитализованих материјала и заједнички пројекти са другим библиотекама, школама и културним институцијама.

Циљ овог плана је повећање доступности грађе, унапређење информисаности јавности и афирмација библиотеке као савременог културног центра.

10. МЕСЕЧНИ ПЛАН АКТИВНОСТИ ЗА 2026. ГОДИНУ

ЈАНУАР

Активности у јануару биће усмерене на промоцију годишњег програма рада библиотеке и наставак редовних библиотечких услуга. Биће организоване изложбе књига посвећене новогодишњим и празничним темама, као и активности усмерене ка повећању броја чланова библиотеке.

ФЕБРУАР

Фебруар ће бити обележен програмима посвећеним националној култури и књижевности. Планиране су тематске изложбе, разговори о књигама и сарадња са школама у оквиру образовних програма. У фебруару је и „Посело“ које се сваке године одржава у великој сали у организацији библиотеке. За циљ има да сачува од заборава народне обичаје и традицију.

МАРТ

Крајем предходног месеца, и током већег дела марта у библиотеци се организује изложба „Домаће радиности“. Тада доста излагача са наше општине излаже своје ручне радове. Током марта библиотека ће реализовати програме посвећене писцима, поезији и књижевном стваралаштву. Биће организоване књижевне вечери и радионице за младе.

АПРИЛ

Април је месец посвећен књизи и читању. Поводом Светског дана књиге реализоваће се бројни програми, укључујући јавна читања, изложбе и едукативне активности. Такође, овај месец је резервисан за смотре рецитатора под називом „Песниче народа мог“. Смотра је потпуно у организацији Библиотеке „17. Септембар“, па се и ове године као и свих предходних година, са посебном пажњом приступа њеној организацији.

МАЈ

У мају ће бити организовани програми у оквиру националних културних манифестација, као и сарадња са другим установама културе. Посебна пажња биће посвећена деци и младима.

ЈУН

Јун ће бити посвећен програмима за младе и припреми летњих читалачких активности. Планиране су радионице и креативни програми. Такође, у јуну се организује општинска манифестација „Шкобаљијада“ на којој ће библиотека „17. септембар“ као и свих предходних година узети своје учешће кроз дечије радионице и изложбу слика.

ЈУЛ

Током јула библиотека ће реализовати летње програме за децу и младе, са акцентом на читање и креативно изражавање. Јул је месец када се одржава и ликовна колонија „21. Годину за редом. Она окупља велики број уметника, како из земље тако и из иностранства. Планирано је да то буде последња седмица јула.

АВГУСТ

Август ће бити месец лаганијих активности, са изложбама и програмима који подстичу читање током летњег периода.

СЕПТЕМБАР

Септембар је обележен обележавањем Дана библиотеке и Дана општине.. Биће реализовани централни програмски догађаји и културне манифестације. Како се дан општине и библиотеке поклапају , увек их прати организован програм. У септембру је и дечија недеља. Тада се библиотека припрема са разним културним догађајима и дешавањима , да током седам дана трајања исте, угости све предшколце и децу школског узраста са наше општине .

ОКТОБАР

Октобар је месец књиге. Биће организоване бројне активности посвећене промоцији читања, књижевне вечери и изложбе. Месец књиге доноси многе погодности и промоције. Па тако и бесплатна учлањења.

НОВЕМБАР

У новембру ће библиотека реализовати програме посвећене културном наслеђу и завичајној грађи, као и едукативне радионице.

ДЕЦЕМБАР

Децембар ће бити посвећен завршним активностима године, анализи рада и празничним програмима за кориснике свих узраста.

- Новогодишње и зимске радионице за децу.
- Организација књижевних сусрета.
- Унапређење фонда стручне литературе за школске потребе.

11. РАЗВОЈНИ ЦИЉЕВИ И ПЕРСПЕКТИВА

Развојни циљеви Библиотеке „17. септембар“ Мали Зворник у 2026. години усмерени су ка дугорочном јачању њене улоге као савременог културног, образовног и информативног центра локалне заједнице. Библиотека своју перспективу развоја заснива на праћењу савремених трендова у библиотечко-информационој делатности, потребама корисника и стратешким правцима развоја културе у Републици Србији.

11.1. УНАПРЕЂЕЊЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ И УСЛОВА РАДА

Један од основних развојних циљева односи се на унапређење просторних, техничких и организационих услова рада библиотеке. У наредном периоду тежи се стварању функционалног, приступачног и пријатног простора за све категорије корисника, који ће омогућити реализацију различитих културно-образовних програма и активности.

Планира се постепено унапређење библиотечке опреме, техничких средстава и радног простора, у складу са могућностима оснивача и кроз учешће на конкурсима Министарства културе и других релевантних институција.

11.2.РАЗВОЈ БИБЛИОТЕЧКОГ ФОНДА И УСЛУГА

Перспектива развоја библиотеке подразумева континуирано обогаћивање и осавремењивање библиотечког фонда, као и развој нових и унапређење постојећих услуга за кориснике. Посебна пажња биће посвећена набавци актуелних наслова, стручној литератури, периодици и завичајној грађи. Развој услуга обухвата унапређење корисничког сервиса, примену савремених библиотечких стандарда и развој дигиталних услуга које омогућавају лакши и бржи приступ информацијама.

11.3. ЈАЧАЊЕ УЛОГЕ БИБЛИОТЕКЕ КАО КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА

Библиотека ће у наредном периоду наставити да развија своју улогу места сусрета, дијалога и културне размене. Развојни циљеви усмерени су ка проширењу културно-образовних програма, повећању њихове видљивости и укључивању ширег круга грађана у културни живот општине.

Посебан акценат биће стављен на рад са децом и младима, развој читалачке културе и подстицање креативног изражавања.

11.4.ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА И ИНОВАЦИЈЕ

Дигитална трансформација представља један од кључних праваца развоја библиотеке. У наредном периоду библиотека ће настојати да прошири обим дигитализоване грађе, унапреди електронске сервисе и развије нове облике комуникације са корисницима.

Увођењем савремених дигиталних алата библиотека ће одговорити на потребе савременог друштва и приближити своје услуге млађим генерацијама.

11.5.СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И РАЗВОЈ КАДРОВА

Развој библиотеке тесно је повезан са континуираним стручним усавршавањем запослених. Перспектива развоја подразумева улагање у људске ресурсе кроз обуке, семинаре и размену искустава, чиме се обезбеђује квалитетан и одговоран рад у складу са савременим стандардима библиотечке делатности.

11.6. САРАДЊА И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

Библиотека ће наставити да развија сарадњу са образовним, културним и научним институцијама на локалном, регионалном и националном нивоу. Оваква сарадња доприноси одрживом развоју библиотеке и омогућава реализацију заједничких пројеката од значаја за локалну заједницу.

Остваривањем наведених развојних циљева библиотека ће у будућности јачати своју позицију као савремена, отворена и доступна установа културе, способна да одговори на изазове времена и потребе својих корисника.

12. РАЗВОЈ ЧИТАЛАЧКЕ КУЛТУРЕ

Развој читалачке културе представља један од кључних стратешких циљева Библиотеке „17. септембар“ Мали Зворник. Током 2026. године библиотека ће систематски радити на подстицању навике читања код свих узрасних категорија корисника, са посебним освртом на децу и младе.

Активности у овој области обухватају редовне препоруке за читање, тематске изложбе књига, читања наглас, разговоре о књигама, као и програме који повезују читање са другим облицима културног изражавања. Посебна пажња биће посвећена савременој домаћој књижевности и делима од значаја за очување културног идентитета.

13. КАДРОВСКА СТРУКТУРА И МАТИЧНИ ПОСЛОВИ

Кадровска структура Библиотеке „17. септембар“ Мали Зворник представља основу квалитетног и континуираног обављања библиотечко-информационе делатности. Рад библиотеке заснива се на ангажовању стручних запослених који обављају послове у складу са законом, професионалним стандардима и потребама корисника.

13.1. КАДРОВСКА СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Запослени у библиотеци обављају послове набавке, обраде, заштите и издавања библиотечке грађе, као и послове рада са корисницима, организације културно-образовних програма и административне послове. Организација рада заснива се на јасној подели задатака, међусобној сарадњи и одговорности, што омогућава ефикасно функционисање установе.

Библиотека тежи да, у складу са својим могућностима, обезбеди стабилност кадрова и континуитет у раду, као и да подстиче развој професионалних компетенција запослених.

13.2. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Посебна пажња посвећује се сталном стручном усавршавању запослених, кроз учешће на семинарима, стручним скуповима, радионицама и саветовањима у организацији Народне библиотеке Србије, библиотечких удружења и других надлежних институција.

Циљ стручног усавршавања је праћење савремених токова у библиотечко-информационој делатности, унапређење квалитета услуга и прилагођавање рада савременим потребама корисника.

13.2. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Посебна пажња посвећује се сталном стручном усавршавању запослених, кроз учешће на семинарима, стручним скуповима, радионицама и саветовањима у организацији Народне библиотеке Србије, библиотечких удружења и других надлежних институција.

Циљ стручног усавршавања је праћење савремених токова у библиотечко-информационој делатности, унапређење квалитета услуга и прилагођавање рада савременим потребама корисника.

13.3. СТРУЧНИ ПОСЛОВИ

Библиотека „17. септембар“ Мали Зворник своје стручне послове реализује у складу са важећим прописима и стандардима библиотечко-информационе делатности Републике Србије. Посебан значај придаје се сарадњи са матичним установама и Народном библиотеком Србије, као централном установом у систему библиотека.

13.4. РАЗВОЈ КАДРОВА И ПЕРСПЕКТИВА

Перспектива развоја кадровске структуре подразумева јачање стручних капацитета библиотеке кроз даље образовање, специјализацију и подстицање иницијативе и креативности запослених. Развој кадрова доприноси укупном развоју библиотеке и њеној способности да одговори на изазове савременог друштва. Кроз континуиран рад на унапређењу кадровске структуре и квалитетно обављање матичних послова, библиотека обезбеђује стабилност, професионалност и висок ниво услуга за све своје кориснике.

Запослени обављају библиотечко-информационе, културно-образовне и организационе послове. Сарадња са матичним установама и Народном библиотеком Србије ради унапређења стручног рада, евиденције фонда и примене савремених стандарда.

14. ЗАВИЧАЈНА ДЕЛАТНОСТ

Завичајна делатност представља један од најзначајнијих сегмената рада Библиотеке „17. септембар“ Мали Зворник, јер доприноси очувању локалног културног идентитета, историјског памћења и традиције. У 2026. години библиотека ће наставити систематско прикупљање, обраду, чување и презентацију завичајне библиотечке и документарне грађе.

Активности у оквиру завичајне делатности обухватају прикупљање публикација, рукописа, фотографија, плаката, програма манифестација и друге грађе која се односи на културни, друштвени и историјски живот Малог Зворника и околине. Посебна пажња биће посвећена евидентирању и заштити грађе од трајне вредности.

Библиотека ће у 2026. години радити на проширењу завичајне збирке кроз сарадњу са грађанима, установама и удружењима, као и кроз откуп и поклон библиотечке грађе. Планирана је и дигитализација дела завичајне грађе, са циљем њене боље доступности и очувања.

У оквиру промоције завичајне делатности, библиотека ће организовати тематске изложбе, књижевне вечери посвећене локалним ауторима, као и предавања и презентације о историји и култури Малог Зворника.

Поред осталих културних институција, библиотеке својом културном, образовном и информацијском функцијом, играју значајну улогу у очувању и популаризацији културног идентитета. То се пре свега односи на завичајне фондове који представљају централну базу у процесу очувања културног идентитета, како локалне заједнице, тако и друштва у целини. Сакупљањем, каталогизацијом и истраживањем завичајне грађе, отвара се могућност упознавања завичаја, његовог друштвеног, економског, уметничког, културног и политичког живота у различитим историјским раздобљима. Значај завичајних одељења, данас, далеко је већи но што је то био раније. Фондови библиотека данас, углавном, наликују једни другима.

Овој условној униформности, која је у информационој ери била неизбежна, ипак, не подлеже један од битних чинилаца сваке народне библиотеке - њено завичајно одељење са завичајним збиркама. Завичајно одељење Библиотеке "17.септембар" Мали Зворник установљено је 1998. године како би се сакупила, обрадила, издала на коришћење и публиковала завичајна грађа (књиге, часописи, новине, каталози, фотографије, разгледнице, плакати и остало).

Завичајну грађу чини све оно што се својим садржајем се односи на територију општине Мали Зворник, која је издата или штампана у Малом Зворнику, или, пак, сва дела аутора који су рођени или су живели у Малом Зворнику. Кроз прикупљање, обраду, чување популарисање овакве библиотечке грађе свакако се постиже очување вредног наслеђа једне територије за генерације које долазе, подиже се свест о култури, историји и животу локалне средине и битним актерима који су је трајно обележили. Библиотека “17. септембар” Мали Зворник је крајем 2024. године путем конкурса Министарства културе Републике Србије “Градови у фокусу 2025 “ конкурисала пројектом обнове и реконструкције комплетног Завичајног одељења, чиме би се стекли услови за чување завичајне књижне и некњижне грађе. Резултате конкурса очекујемо у априлу 2026. године.

У склопу Библиотеке налази се Легат Живана Милисавца, који је био српски књижевник, академик, секретар и председник Матице српске. Легат се састоји од књига из његове кућне библиотеке. Састоји се од 137 књига Српске књижевности.

Легат (латински *legatum*, завештање, оставштина) је тестаментом завештан поклон библиотеци. Легат може бити комплетна приватна библиотека, збирка уметничких предмета, збирка личних предмета познате личности, његова преписка и намештај. Води се и чува као посебна, јединствена и целовита збирка и његове јединице се не смеју распоређивати у друге библиотечке збирке. Библиотека доноси правилник који дефинише поступак и критеријуме за прихватање легата.

15. ЗАКЉУЧАК

Програм рада Библиотеке „17. септембар“ Мали Зворник за 2026. годину представља свеобухватан и стратешки документ који обједињује планиране активности, развојне циљеве и приоритете установе у складу са потребама корисника и локалне заједнице. Овим програмом библиотека јасно дефинише своју улогу као савременог културног, образовног и информативног центра.

Планиране активности усмерене су ка унапређењу квалитета библиотечких услуга, развоју читалачке културе, подршци образовању и очувању културне баштине. Посебан акценат стављен је на рад са децом и младима, развој инклузивних програма, унапређење завичајне делатности и примену савремених дигиталних технологија.

Реализација Програма рада у 2026. години подразумева континуирану сарадњу са оснивачем, локалном самоуправом, образовним и културним институцијама, као и активно учешће на конкурсима Министарства културе Републике Србије и других надлежних тела. На тај начин библиотека обезбеђује стабилност, одрживост и могућност даљег развоја.

Остваривањем постављених циљева и задатака библиотека ће допринети унапређењу културног живота општине Мали Зворник, јачању читалачких навика и стварању подстицајног окружења за образовање и културни развој свих генерација.

Овај Програм рада представља основу за планирање, праћење и вредновање рада библиотеке у 2026. години и ступа на снагу даном усвајања од стране надлежног органа.

У Малом Зворнику, 2025. године

Директор
Славојка Спасеновић